

Kje
si,
domovina?
str.2

Da
država
kole
str.4

IV. MED- NARODNI SLAVIS- TIČNI DNEVI

Sombotel, središče Železne županije, je v zadnjem času gostitelj vse več mednarodnih srečanj. Taka srečanja nedvomno privabijo veliko ljudi, ne le iz Madžarske, temveč tudi iz tujine.

24. in 25. maja so v Sombotelu priredili IV. mednarodne slavistične dneve. Tokrat so bili posvečeni znanemu slovenskemu jezikoslovcu Franu Miklošiču.

Poleg domačih znanstvenikov so se jih udeležili predavatelji iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Nizozemske, Poljske, Nemčije in Sovjetske zveze.

Znanstveno posvetovanje se je začelo 24. maja ob 11. uri na sombotelski Visoki učiteljski šoli. Goste in znanstvenike je pozdravil dr. Karel Gadanyi, vodja Katedre za slovenski jezik in književnost, plenarno sejo je odprl Janos Iker, glavni direktor Visoke učiteljske šole.

Takoj po otvoritvi so se začela predavanja.

V dveh dneh je bilo več kot 110 predavanj v različnih sekcijah: slavistika, slovanska književnost, ruska filologija oziroma vzhodna slovanska književnost, metodika in ruska književnost v tridesetih letih. Vseh naslovov predavanj ni mogoče naštet, zato bi poudarila le nekaj, ki so v zvezi s Slovenci, kar pa ne pomeni, da druga niso bila pomembna: Možnosti jezikovne izbire (v razmerah manjšinske slovensčine), Skladenska zgradba besede, Vzhodni haloški govori itn. Razveseljivo je, da so se tudi porabski Slovenci udeležili Slavističnih dnevov s svojimi predavanji: Jezik Slovencev pri Taranyi, Madžarske besede v gornjeseniškem narečju, Petőfi in Slovenci, Miklova Zala v porabskem ljudskem pesništvu.

K.H.

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 6. junija 1991 · Leto I, št. 9 · Cena 10 forintov

BEREMO ZA ZNAČKO ALI...

Na prireditvi ob podelitvi bralne značke so nastopili učenci iz Turnišča. Na zanimiv način so nam predstavili vaško življenje, in to v pristni prekmurščini.

Foto: I. Barber

"Bralna značka ima v Sloveniji tridesetletno tradicijo, nekaj let pa tekmujemo za njo tudi osnovnošolci v Porabju", je povedala na prireditvi ob podelitvi bralne značke Miška Kranjca v Monoštru Karolina Kolmanič, znana mladinska pisateljica iz Slovenije.

Učence, učitelje in goste iz Slovenije je pozdravil slovenski lektor Janez Kerčmar. Kot smo slišali od njega in tudi od učencev, je na osnovnih šolah precej slovenske literature. Del teh knjig roma iz roke v roko, na žalost jih pa ostane veliko nedotaknjenih na policah. Otroci pa večkrat segajo po literaturi, ki ni primerna njihovi starosti. Odgovornost učiteljev je, da

jih usmerjajo, da jim ponudijo knjige, ki jih bodo z veseljem prebrali.

Osnovnošolci iz Turnišča so se predstavili z zanimivim programom. Recitalu v knjižni slovensčini in glasbenim točkam je sledil prikaz vaškega večera v prekmurškem narečju. Zastavlja pa se vprašanje, ali je dosegla prireditev svoj namen v taki obliki, kajti porabski učenci so bili pasivni udeleženci. Verjetno bi jim več pomenilo, če bi prišli v neposredni stik s pisatelji, pesniki.

A ne bi bilo lepše, če bi se lahko srečali z njimi v ožjem krogu in se pogovarjali?

SREČANJE S PRIJATELJI

Gornjeseniški mešani pevski zbor Avgust Pavel je junija lani obiskal sonarodnjake v Gabrju v Italiji.

24. maja letos so gornjeseniški pevci povabili lanskoletne gostitelje. Ob 20. uri so se zbrali v kulturnem domu, kjer sta skupaj nastopala dva zbora. Program moškega pevskega zbora je bil posvečen znanemu slovenskemu skladatelju Gallusu.

Po koncertu se je začel prijateljski večer. Ob dobri domači hrani in dobri kapljici so se veselili do poznih ur. Ta večer je slovenska pesem in glasba odmevala po dolinah in po porabskih gričih. Bilo je prijetno.

Prijatelji iz zamejstva so v soboto nadaljevali pot v glavno mesto Madžarske.

K. H.

Prej ali slej pride do najslabše kombinacije nesrečnih okoliščin, zato zavarujte sebe in svoje premoženje pri

ZAVAROVALNICI TRIGLAV, Območna enota M. Sobota

Ker življenje potrebuje varnost

KJE SI, DOMOVINA?

Tako zveni vprašanje brez odgovora, ki si ga zastavljajo Slovenci, raztreseni, naseljeni po širnem svetu. Letošnji (prvi) vseslovenski kongres bo morda vsaj deloma dal odgovor, ki ga mnogi celo življenje nosijo globoko v srcu in v spominih. Nekaj takega se mi poraja, ko berem Porabje, časopis Zveze Slovencev na Madžarskem in v zadnjem času nekatere sestavke (Marija Kozar — Slovenci v Tarnyi; Lojze Kozar ml. — Umiranje na obroke — tudi v Porabju; Branko Žunec: Zamejski recept umiranja na obroke...).

Govorimo in precej tudi pišemo o porabskih Slovenceh oziroma Slovincih v Porabju. Nekam nerazumljivo se mi zdi, da ne "poznamo" ne govorimo o Slovincih na Madžarskem, saj živijo v mnogih krajih, predvsem v zahodnem delu države. Iz

razgovora, ki ga imajo naše (slovenske in tudi hrvaške) delegacije s predsednikom parlametarne komisije za nacionalne in etnične skupine (F. Gabor), lahko povzamemo, da teče beseda o tej ali oni narodnosti, ki živi raztreseno po državi. Ne vem, čemu bi se omejevali le na stalno in strnjeno naseljene Slovence v Porabju. Madžarska narodnost v Sloveniji vključuje vse pripadnike narodnosti, ki živijo po republiki. Po razdružitvi realsocialistične organizacije narodnosti so bile ustanovljene posamezne Zveze in tako tudi Zveza Slovencev na Madžarskem in njen časopis je Porabje. Menim, da bi Zveza morala skrbno vključevati vse Slovence na Madžarskem: naj bo organizacija vseh in tako ne bodo Porabci ostajali sami na osamljenem otoku. Veliko pomoči bi jim mogli da-

ti njihovi sonarodnjaki, intelektualci, ki živijo od nekda ali šele od včeraj v posameznih mestih (Budimpešta, Sombotel...).

V ospredju zahtev ob srečanjih, in tudi v tisku, je zastoj pri odpiranju prepotrebnejših mejnih prehodov. Pred letom 1941 je bila 102 km dolga jugoslovansko-madžarska državna meja, "prelunknjana" z mejnimi prehodi skoraj na vsakih 10 km. Ti prehodi niso bili pomembni samo zaradi narodnostnih stikov z obeh strani, ampak so služili tudi gospodarskemu razvoju, saj so bili potreba dvolastnikov. Vsekakor bo treba tudi na tem obmejnem območju (kot že skoraj davno z Avstrijo) začeti razprave in najti najustreznejšo rešitev nasilno prekinjenega dvolastništva.

Slovenščina — materinščina je skoraj že povsem

umrla pri bogoslužju v katoliških porabskih farah. Na ta problem je že davno začel opozarjati dr. V. Novak in nedavno ga je v Družini ponovil L. Kozar ml. Neprepričljiv mi je vsak odgovor, ni duhovnika tam, ki bi znal slovensko (porabsko narečje), niti pri nas, ki bi mogel tam delovati, dokler se ne bi izšolali domači kadri. Menim, da bi Slovenci v Porabju upravičeno mogli zahtevati od slovenske nadškofije: naj gre en duhovnik — misijonar manj v daljni svet in naj tukaj, doma nadomesti tistega, ki bi bil ustrezen (dvojezičnost), da bi med Slovinci na Madžarskem vsestransko oživil in tudi skrbno ohranjal materinščino pri cerkvenih verskih obredih!

Vanek Šiftar

OD SLOVENIJE...

ODŠTEVANJE SE JE ZAČELO

26. junij naj bi bil tisti dan X, ko bo Slovenija dokončno krenila po svoji samostojni poti. Lahko rečemo, da se je odštevanje začelo, toda vse ne poteka tako, kot bi si želeli.

POGOVORI PREK PUŠKINIH CEVI

Začelo se je 23. maja. V Pekrah blizu Maribora so se le nekaj dni poprej začeli usposabljanje prvi slovenski vojaki v enotah Teritorialne obrambe Slovenije. V bližnjem gozdu so domačini opazili dva vojaka Jugoslovanske ljudske armade (JLA) in teritorialci so ju "povabili" na pogovor in ju potem, ko so izvedeli, kdo sta in kaj sta počela v bližini učnega centra, tudi izpustili. Toda JLA se s tem ni sprijaznila in pred centrom so se kmalu pojavila oklepna vozila jugoslovanske armade. Zahtevali so, da jim izročijo odgovorne za "zajetje" obeh vojakov.

NOČNA UGRABITEV

Razmere so se močno zaostrele, Mariborčani so se začeli zbirati na ulicah, pred kasarnami in učnim centrom v Pekrah. Medtem pa so se v prostorih mariborske skupščine pogajali predstavniki armade, teritorialne obrambe in lokalnih oblasti. Sredi noči se je zgodil nezasiščen poseg vojaških policistov oziroma specialnih enot vojske — ugrabili so poveljnika Teritorialne obrambe za vzhodno Štajersko Vladimirja Miloševića. Potem ko je bil več kot 16 ur zaprt v eni od vojašnic, so ga vendarle izpustili na prostost. Toda s tem še ni bilo konec napetosti. Pripadniki JLA so se sicer umaknili iz Peker, toda ko so se vračali v vojašnice, je eden od transporterjev zapeljal proti skupini ljudi, ki mu je skušala preprečiti pot. Pod kolesi vojaškega oklepnika je tragično umrl Josef Simčič.

IN KJE JE KONEC ?

Po vsem tem se mnogi sprašujejo, kam to vodi Slovenijo. Odnosi med JLA in Slovenijo se namreč še naprej zaostrejujejo.

PO OBISKU PREDSEDNIKA SLOVENSKE GOSPODARSKE ZBORNICE

DOGOVOR O SODELOVANJU -DAN PO SLOVENSKI OSAMOSVOJITVI

Predsednik slovenske Gospodarske zbornice Feri Horvat in direktor pomurske zbornice Koloman Cigut sta imela 22. in 23. maja vrsto pogovorov z najvišjimi predstavniki političnega, zlasti pa gospodarskega življenja v Sombotelu in Zalaegerszegu. Za enega najpomembnejših dogovorov lahko štejemo, da bosta 27. ali 28. junija regionalna gospodarska zbornica iz Győra, ki predstavlja pet županij, in slovenska gospodarska zbornica podpisali dogovor o konkretnih projektih sodelovanja. Sporazum bo, so se dogovorili, podpisan takoj po razglasitvi slovenske samostojnosti, zato bo morda celo prvi mednarodni sporazum države Slovenije.

Z našo delegacijo so se pogovarjali najvišji predstavniki regionalne zbornice iz Győra (predsednik dr. László Kis), predsednik madžarske kmetijske zbornice dr. Ferenc Orbán in drugi. Na skoraj enako visoki ravni so bili tudi pogovori v Zalaegerszegu.

Skupna ugotovitev vseh pogovorov pa je bila, da slovensko in madžarsko gospodarstvo ne izkoriščata možnosti sodelovanja, zapostavljena je tako bližina oziroma sosedstvo kot tudi dobro politično sodelovanje med državama. Na obeh straneh so menili, da je v teh spremenjenih političnih razmerah najpomembnejše navezovati gospodarske stike z zahodnimi državami, kar pa se le ne kaže za tako smotno. To je tudi eden od vzrokov za veliko upadanje maloobmejne blagovne menjave, smo slišali na pogovorih v Sombotelu in Zalaegerszegu.

Slišali smo tudi, da bo odslaj drugače; interese gospodarstva bosta povezali zbornici in rezultati ne bodo izostali. Za enak sporazum kot z gyorsko zbornico so se dogovorili tudi v Zalaegerszegu.

Pogovori s predsedniki županijskih skupščin pa so zajeli nekoliko širše okvire sodelovanja. Pri železnožupanijskem predsedniku dr. Gyuli Pusztaiju so govorili tudi o mejnem pre-

hodu med Gornjim Senikom in Martinjem, želji Sombotela, da bi odprla Slovenija pri njih konzulat ali vsaj kulturno-informativni center, pa tudi o pospeševanju obmejne blagovne menjave, železniški povezavi in drugih temah.

Tu je Feri Horvat "ponudil"

kot eno od možnosti kombinacijo gospodarskega in kulturnega predstavištva, dr. Gyula Pusztai pa je dejal, da bi se za to morala bolj zavzemati tudi Slovenija zavoljo svoje manjšine v železniški županiji. Govorili so tudi o regionalnem parlamentu, za katerega se županije iz zahod-

Edna velka držina smo...

Joži Geček i Margita Mukič na zdavanju

Fsaki zna, da na Gorenjon Seniki že več kak 50 lejt dela pevski zbor, več kak 5 lejt pa folklorna skupina. F tej skupini najavéksa mladina dela. Zatok se je že večkrat zgodilo, da se mladi f skupinaj spoznajo, zalúbijo in oženijo. Če samo edno leto nazaj gledamo, štiri takši parof smo meli, štiri so fsi člani pevškega zbora ali plesne skupine.

V imenu pesmarof pa plesalcof gratuleramo nauvin zakoncon: Feriju Murany i Veroniki Sukič; Karčiju Bajzoku i Ani Rūšić; Andrašu Sukiču i Moniki Škaper; Jožiju Gečeku i Margiti Mukič.

Želimo jin fse najlepše pa tau, naj še dugo-dugo ostanejo člani društva.

I. Barber

50 lejt fküper v dobron i lagvon

Bilau je 21. aprila leta 1941. Té den je sploj lejpi biu. Prvi sprtolešnji den. Sunce sploj lepou sije, ftiči popevajo, travniki se zelenijo, sprtolešnji vöter mejše luft. Kuman je minaulo podne na Gorenjon Seniki, v vesi začne velka banda sekati. Zdavanje baude. Družban z bandof ide k svadbici. Od svadbice režajo tadale na ženino do-movino. Nika spigéjo i banda, družban pa svadbica dejo po snejo. Sneja je na koncu edne lejpe doline doma, goslarge majo delo. Zato sa po cejlo vesi čuje lejpa pesem. Snejo sprosiyo, pa se pomaleg zemejo na velko paut. Do cirkvi banda sejka, doste lüdi pride gledat zdavajnja. "Gospod Janoš Kühar so nas zdavali" — pravita Janoš Čuk in njegva žena Ana Čuk. Eden drugomi v rejč skačata, in mi etak prpovejdata: "Lejpi den je biu. Mladi smo bili pa veseli. Gospod Kühar so nas pitali, kak pa tau, ka je tak lejpo vremen? Kak ste vi tau zaslužili Baugi? Da smo vöprišli s cirkvi, nas je banda čakala, tak so igrali ka se je fse gibalo. Svadba je plesala pa nas sprvajala gor k Cifri. Tan so igrali tadale. Po tiston domau na gostüvanje! Na drugi den san si domau pelo svojo ženo, pa sva začnila svoj zakonski žitek." Pitala sa je, ka je skrivnost tomi, ka dva človeka etak dugo fküp živé? Te-

ta Ana mi pa na kratko telko pravijo: "Strašno velko srmas-tvo, navola, brige. Žmetna lejta so bilé. Bojna je bila, moža so mi odpelali v bojno. Ge sa z malimi mlajši sama ostala. Da je bojna minaula, so eštje žmatnejša lejta prišla. 4 mlajšof smo meli, vértivali smo, ka smo prpauvali so nan fse fkraj vzeli. Mauž mi je mogo delat titi po

rosagi ta pa es, zatok, ka smo ovak nej mogli živeti. "Janoš bači eštje gnesden ne more pomiriti tisto, da so njin slednjo kravo tū fkraj vzeli. Etak guči: "Nej sa doma bijo, na Vogrskon sa delo. Telegram sa daubo, aj priden domau. Da sa ge domau prišo, te več krave nej bilau f štali. Zaman san sa trgo pa ko-rijo, fse je zaman bilau. Ostali

smo brez mlejka."

Anuš tatica so od toga hi-rašnji, ka so furt dobre volé. Nigdar so se nej tanjali, sploj pa te nej, da so f kakšo kompanijo prišli. Ne mora fsakši povedati, ka je 22 lejt biu član pevskega zbora Avgust Pavel. "Tau so najlepša lejta bilé. Dosta lejpora sa doživela tan. Sploj rada sa v družbi.

Meni napona norija odi na pa-mati. Vejte, da smo spejvali, ge san si dopüstila, da sa nej furt dirigenta gledala, gledala sa malo publiko tó. Če so kaj takši sejdli naprej, tak sa jin šklirila, kak vrag."

Kak gledate nazaj na te 50 lejt, ka sta fküper zadobila v zakoni? "Lepau je bilau, če rejsan žmetno. Mlajša smo gorzranili, fsi so na svojon daumi, fsi dobro živijo. Nej sa nama tr-bej bojati, ka bi gnauk svejta sama ostala. Baugi vala, müva zdaj tó dobro živiva. Penzijo ma-va. Samo lejta letijo naprej. Ka-koli je bilau, vredno je bilau trpeti, sa vüpati."

Želin njin eštje dugi, srečen žitek, zdravje, Anuš tatici pa dobro volo.

I. Barber

PRED 200 LETI

Kako so živeli naši predniki pred 200 leti, lahko izvemo iz doku-mentov Arhiva Železne županije (Vas Megyei Levéltár). V 18. sto-letju so morali podložniki (jobbágyok) plačevati svojemu zemljiš-kemu gospodu davke in opravljati tlako (robot). Zemljišča niso bila izmerjena, temveč je bila njihova velikost ocenjena po povprečni ko-ličini posejanega žita. Velikost travnika je bila ocenjena po povpreč-nem donosu sena in otave. Od konca 16. do konca 18. stoletja se je položaj podložnikov slabšal. Pritoževali so se cesarici Mariji Te-reziji. Zaradi tega je le-ta podložnikom vseh vasi postavila devet vprašanj — v latinščini. Vprašanja so v Železni županiji prevedli v madžarski, nemški in slovenski jezik.

Leta 1767 je devet vasi sedanjega slovenskega Porabja spadalo k trem zemljiškim gospodstvom. Večina — Otkovci, Števanovci, Andov-ci, Verica, Sakalovci in Slovenska ves — je spadala k cistercijancem v Monoštru in vsi njihovi prebivalci so bili podložniki. Ritkarovčani so bili podložniki Nádasdyjev v Gornji Lendavi, prebivalci Gornjega in Dolnjega Senika pa podložniki Batthyányjev v Dobri.

V Slovenski vesi je živelo l. 1767 39 družin (Dančec, Orehovec, Novak, Anderko, Gašpar, Šemenek, Butti, Korpič, Čer, Čuk, Dravec, Pavlič, Črenko itn.); v Sakalovcih 48 družin (Du, Merkli, Marcan, Talaber, Šraj, Makoš, Pinter, Borovnjak itn.); v Otkovcih 28 (Kozo, Dančec, Bedo, Kondor, Lovonjak, Forjan itn.); na Verici 19 (Mer-kli, Mešič, Libric, Orehovec itn.); v Andovcih 28 (Talaber, Karba, Bedič, Pinter, Kovač, Židek, Dančec itn.) in v Števanovcih 52 dru-žin (Holec, Horvat, Pinter, Zavec, Domiter, Matko, Trajber, Šeme-nek itn.).

V Ritkarovcih je leta 1767 živelo 16 družin (Trajbar, Baisek, Štajer itn.); na Dolnjem Seniku 52 (Gredlič, Kovač, Köleš, Novak, Škaper, Cenc itn.); na Gornjem Seniku pa 69 družin (Sukič, Čuk, Krajcar, Hanžek, Mukič, Horvat, Bajzek itn.).

Podložniki cistercijancev so se pritoževali, da so jim menihi (szerzetesek) vsako leto prodajali pokvarjeno vino. V Števanovcih, Sakalovcih, Slovenski vesi in na Verici so imeli podložniki pravico prodajati vino tri mesece v letu, v Andovcih pol leta. V teh vaseh so imeli nerodovitne njive, slabe pašnike in travnike, ničvreden gozd. Klanje goveda je bilo v vsaki vasi prepovedano.

Cesarica Marija Terezija je za gospodstvo cistercijancev določila takole. Vino smejo prodajati: "Do Szvetoga Gyurja, gde Goriceze jessu, gde pa nega, do Bozsicsa".

"Na gospočino" so mogli hoditi "sz stirmi zsvincseti, sz szvoji-mi kaulami ali s plugom ali z branom, sz kolikimi zsvinami szebi navado ima delati, zemelszkemu gosponu tu baude duzen". Plačati pa so morali "stiri raniske".

Po uvedbi enotnega urbarja Marije Terezije se je položaj kmetov malo izboljšal, toda za njih je še vedno veljalo, kar so na deveto vprašanje cesarice odgovorili leta 1767: "Kmeti jeszmo vszi üröcsni, z dusnosztjom zvezani i odhajati ne szmemo."

Marija Kozar

Vsi radi živimo v urejenem okolju

V teh spomladanskih mesecih se izteka leto evropskega turizma. Madžarska, ob tem tudi Porabje, je prav v tem letu evrop-skega turizma stopilo tudi v Svet Evrope. Zato bi bilo še prav, da bi se za trenutek za-mislili tudi v Porabju in se vprašali: Kaj smo uspeli narediti za urejenost, čistost in prijaznost svojega kraja in okolja, nam in gostom, turistom za prijetno počutje?

Urejamo okolje zaradi samega sebe, svo-gega dobrega počutja in seveda tudi zato, da bi lahko delali in živeli v urejenem in čistem okolju. Tako urejeno okolje pa pri-vablja tudi goste, turiste, saj jim lahko po-nudimo urejeno in čisto okolje, dobro in prijetno ponudbo in gostoljubje.

Prijetno gostoljubni pa so domačini Porabja ob srečanju s komerkoli. Zato bi bilo prav, da bi ob izteku leta evropskega turizma tudi ekološko očistili svojo pokrajino. Vsak bi moral le pospraviti za seboj odpadke in smeti, morda zasaditi kako okrasno drevo in grmičevje ali celo

cvetlice, pa bi nam bila še porabska pokra-jina prijaznejša. To bi morali narediti po-vsod, kjer smo doma ali kjer delamo.

Kako prijetno je danes pogledati po Monoštru in po porabskih vaseh na gredice s cveticami, čiste ceste in okolico hiš ter cvetlice ob hišah in na oknih.

Morda pa bi, če bi pogledali okrog sebe, ugotovili, da se da še kaj narediti za to, da bi živeli v lepšem in bolj urejenem okolju.

Saj tudi vsak gost ali turist, ki pride v naš kraj, najprej pogleda na čistočo, ure-jenost, cvetlične grede itn. in si tako ust-varili vtis o naš in naši skrbi za urejeno okolje, v katerem živimo.

Čistost okolja seveda ni le enkratno de-janje ob izteku leta evropskega turizma, to naj nam bo le povod, da bomo z usmerit-vijo proti Evropi neprestano urejali svoje okolje in ga bogatili s svojo prijetno gosto-ljubnostjo.

JK

BLAGOVNICA

OB PRIHODU
V POMURJE

OBIŠČITE **BLAGOVNE
HIŠE**
TER PRODAJALNE

VELETRGOVINE
Potrošnik

Čaka vas bogata ponudba
raznovrstnega blaga.

Ob nakupu v vrednosti nad 1.000,00 Din
vrnemo davek.

izkoristite priložnost!

DA DRŽAVA KOLE

Amnesty International, po cejlón svejti znana organizacija (szervezet), ki sa trudi za pravice tisti ljudi, štere so v vauzo zaprli (dosta-dosta krivično zavolo njine vore, dušne vejsti aj političnoga mišljenja), je 30 lejt stara. Svoj sedež ma v Londoni. Kak pravijo, "kúga 20. stoletja je matranje lústva". Naslednje pa koldjenjé. Amnesty International sa bori za tau to, aj edna država na svejti nema pravico bujti svojoga državljana (állampolgár).

MRTVECA NA ZAMLEJ NJAJO

Steri sa razmejo na tau delo, pravijo, ka zaman po-kaštigajo enoga človeka s ten, ka ga bujejo aj gorobejsijo. Tau nem a takšo mauč, kak če povejmo enoga hūdodelnika v vauzo zaprejo do konca življenja. Napriliko f Saudski Arabiji grejšniki zaman dojsačejo glavo par cerkvi aj par šauli, pa mrtveca tan njajo na zamlej trifartale vore. Razbojniki nej ka bi sa od toga prestrašili, liki eške bole bejsni, brutalni gratajo. Drugo delo pa je pitanje, ka je tau, ka hūdodelstvo. Od Amnesty International vejmo, ka so ništarné države po svejti med leti 1985 in 1988 dale zaklati ljudi za takše dele, če je stoj drugoga ženo aj pa moža rad emo, za prostitucijo, za tau, ka je kupleraj gordrzo, pornografske filme drugin kazo (skrp mejte, nej ka bi sausadi kazali vaš RTL-program!), če je kaj fkradno. . . Da ranč na gučimo o tistaj lidaj, šteri so nej bili navadni razbojnicke, liki so vore gledauč aj pa politično ovak misli-li (samo zbrodite si na Rajka, Imrena Nagya, Malétera in druge po l. 56!).

S SABLŮV ZAMAJUTNE

Kak je f knjigaj "When the state kills" (Da država kole), štere je A. I. vodala 1989. leta v Londoni dojspisano, v Arabski republik Jemen osaudjenoga človeka voparžanejo na največji plac f tiston kraji. Te pride krvnik (hóhér) z eno veliko sablo, gnauk zamajutne — tak, kak da v djaseni s kosicov aj šnickaron kukarčne bile dojsajkamo —, pa glava po sarteli tálati. Če sa ma na posreči nagnauk na drugi svejt poslati nasrečnoga roba, te eške gnauk aj dvakrat sače. . . Najmenje štiri ro-sagov geste, gé tak spat dejvajo lústvo.

NOBELOVA NAGRADA ZA MIR

Amnesty International uradno (hivatalosan) do l. 1989 nej smeja delati na Vogrskon. Samo na skruma, kak v dosta drugaj diktatoričnaj državaj. Po cejlón svejti má več, kak 700 gezero členov (tag), f 150 državaj. Za svojo preveč žmetno in nevarno delo je l. 1977 dobila Nobelovo nagrado za mir.

F šestaj islamskaj rosagaj država s kamenjama tó kaštiga svoje ljudi. Grejšnika najprva do šinjeja v zamlau zakopajo. Té, da eške živé. V Irani v 119. členi Kazenskega zakonika (büntetör-

V vauzi f Kaironi sa parpravljao, ka gorobejsijo Samiho Abdul Hamid, ka je morila moža. (Associated Press) Reprodukcijs: Anikó Székely

vénykönyv) napr. etak piše: ". . . kamli na smejo calau velki biti, nej ka bi hūdodelnik že od enoga aj dva kamla mrau . . ." Potrebne kamenje dostakrat s to-vornjakon (teherautó) cuj vozijo.

SMRTNE INJEKCIJE

V Merki v 19 državaj núcajo smrtne injekcije. F Texasi sa je zgodilo 85-ga leta, da sa je ednauk samo 23. paut posrečila takša smrtna injekcija. Fse fküper pa je trpelo 40 minut, ka je tisti nasrečni stvaur vōdau svojo dušo.

Leko bi gučali o kinejzarskoj mladinskoj politiki tó, gé šaulska mladina more cujgledati, kak obejsijo aj dojstarlijo kakšoga človeka. F ton oriaškon rosagi takšo šagau tó majo, ka na smrt osaudjene — prva, kak je bujejo — gornakladejo na en otprejt kamion, kauli šinje-ka jin obejsijo eno tablo, na šteroj piše njin velki grej — ka je leko, gé, kak smo pravli tau, ka je drugin pornofilme kazo — pa je tak kauli po varaši vozijo, kak da maro pelajo na gauge. . . Tau je to zavole čudno, ka so povejn na afriškon Svaziji l. 86 tak kronali krala, ka so zmejs — kak kakši "kulturni program" — gorobesili enoga osaudjenca. . .

NA VOGRSKON LAGVE VAUZE

Nemo vas tadale matrau s temi strašanjiskimi deli, če rejsan si eške dosta fse dopistijo ništarné države po svejti. F slejdnjon cajti največ konfliktov geste f postdiktatoričnaj režimaj Latinske Amerike pa v Afriki. Na Vogrskon pa A.I. nej zadovolna z žitkon v vauzaj pa ništarnaj psihiatričnaj špitaj. Kak napr. par nan f Csákánydoroszlóni, gé bijejo batažnike, je nage za več gni nutri f klonjaste postale zaprejo pa tak tadale.

Amnesty International, svetovna organizacija za človekove pravice je dosta naredila f parminauči 30-aj lejtaj. F polonje rosagaj sveta več na moreje aj pa že dugo nemajo šagau ljudi na smrt obsauditi. Na Vogrskon pa f Sloveniji več tó na dopistijo kaštiganja na smrt. Tau je najbolje zato dobro, ka kak sami tó vejte, že dostakrat sa je zgodilo, ka so koga zaničali — za nič.

Baug jin daj dobro!

Francek Mukič

NEVARNOST KLOPOV

Marsikdo je že opazil, da ga je začel srbeti del telesa in ugotovil je, da ima klopa (kullancs). Eni se znajdejo tako, da srbeči del, kjer je klop, namažejo z alkoholom ali s kakšno kremo in čez čas z lahkoto odstranijo klopa. Drugi pa postanejo panični, ker se bojijo posledic, saj vedo, da lahko klop povzroča vnetje možganov (agyvelőgyulladás).

Ali so res vsi dovolj seznanjeni s tem? O teh nevarnostih sem se pogovarjala z zdravnico Dorino Simon, ki je prišla med porabske Slovence iz Transilvanije (Marosvásárhely) in opravlja zdravniško prakso v števanovski občini.

Od kdaj lahko govorimo o razširjenosti cepljenja proti klopom na Madžarskem oziroma v Porabju? "Tiste delavce, ki delajo

treh delih in potem so varni pred klopom tri leta. To cepljenje je aktualno spomladi.

Kakšne uspehe ste dosegli v števanovcih in okoliških vaseh? "Moje območje zajema števanovce, Andovce, Otkovce in Verico-Ritkarovce. Obvestila sem ljudi s plakati in tudi osebno sem se pogovarjala oziroma nagovarjala ljudi v vrtcih, šolah, trgovinah itn. Cepimo lahko tudi otroke in nosečnice. Do zdaj se je prijavilo 80 ljudi (predvsem mladih), kar za začetek ni slabq. Seveda tistih starejših vaščanov, ki živijo ob gozdu, nismo mogli prepričati, saj so se že navadili na klope (zaenkrat brez posledic) in so do novih stvari nezaupljivi."

"Kaj priporočate porabskim ljudem?

v gozdnem gospodarstvu (gozdni inženirji, žagarji itn), so obvezno cepili proti klopom. To je bila dolžnost delodajalcev. Drugi prebivalci se lahko prostovoljno odločijo za cepljenje, to stane 93 forintov. Pri vaškem prebivalstvu še ne moremo govoriti o razširjenosti. V drugih državah, npr. v Avstriji, že 10 let obstaja ta praksa. Pri nas so ljudje do nedavnega prišli do seruma, če so ga kupili za valuto. Danes pa to napišemo na recept."

Med drugim sem še zvedela, da poteka cepljenje v

"Predvsem naj izkoristijo možnost, naj se ne bojijo. To velja za vaščane, ki delajo v gozdovih, za gobarje, tako rekoč za vsakega človeka. Saj nas lepo vreme in sonce privabi v gozd, pa četudi samo na sprehod ali na oddih."

Vsi klopi niso nevarni, toda za 93 forintov se lahko zavarujemo, branimo pred nevarnimi. V Železni županiji sta vsako leto 1–2 smrtna primera. Naredimo vse, da bi to preprečili.

K. H.

Nej je sikši klejšč nevaren (veszélyes). De pa gnauk naj se van vdjej takšan, steri čemer f sebi ma, pa je navola tū. Zatau se ne boja cepljanja. Gor poiščite barbejra, pa van spiša recept za 93 forintof.

Popotnica koncu šolskega leta

Učenci so žal skozi šolsko leto neprestano pod pritiski zahtev, ki jih šola postavlja za dosego določenega učnega uspeha. Prav gotovo kaže vse šolsko leto, posebno pa sedaj, ob koncu, starše in učitelje opozoriti in opomniti, naj ne stopnjujejo pritiska, naj ne povzročajo stisk učencem zaradi boljšega učnega uspeha. Vsaj učenec že ob vsakodnevni napetosti obravnave učne snovi doživlja preveč stisk.

Res je, da je v današnjem času šolski uspeh tako za učence kot za starše bistvenega pomena. Vzroki za slabši uspeh pa so lahko različni. Razdelili bi jih lahko na notranje, kot so motivacija učencev, uveljavljanje, stremenje za uspehom. Toda ob teh notranjih kaže omeniti tudi nekaj zunanjih dejavnikov, ki so kot gonilna sila za pridobivanje visokih ocen.

Eden bistvenih dejavnikov je gotovo ta, da dober učni uspeh omogoča solidnejše nadaljnje šolanje. Tega se zavedajo starši in tudi večina učencev. Taka napetost zaradi dobrega učnega uspeha vsakodnevno povzroča stres za vse učence, od slabših do zelo dobrih.

Tudi če je učenec malo manj uspešen, če ima težave, bi mu v družini in učitelji morali vedno pomagati in stati ob strani, dati oporo, ko se znajde v stiski.

Najhujše pa je, če otroku zaradi slabšega učnega uspeha odtegujemo njemu najljubša razvedrila, igre, druženje s sovrstniki itn.

Otrokov šolski problem tudi ne bi smel prehajati v celoti v družino ali celo v prosti čas.

Vsak trenutek bi morali imeti ob takih reševanjih v mislih, da je večinoma otrokov neuspeh povezan z otrokovo nezmožnostjo, da bi zadostil zahtevam šole.

Priznati pa moramo, da kljub vsem reformam šola še vedno ni po meri učencev. Ovine so ob zahtevnosti, posebnih učnih težavah, različnem kulturnem in drugem družinskem ozadju, lahko tudi ob čustvenih motnjah, bolezenskih vzrokih itn. Šolski uspeh lahko za otrokovo osebnost pomeni celo nepremagljivo oviro.

V porabskih šolah, kjer poučujemo slovenski jezik, smo v tem šolskem letu učitelji poskušali v največji meri pouk tega jezika obravnavati čim bolj sproščeno, vedno in v mejah zmogljivosti učencev in tako povzročati čim manj bolečih stisk pri učencih in nezadovoljstva pri starših. Tudi manjše število učencev slovenskega jezika v posameznih razredih je omogočalo večjo povezanost učiteljev z učenci, boljše poznavanje učencev in boljše utrjevanje učne snovi. Število učencev v posameznih šolah je bilo ugodno, in to na Gornjem Seniku v povprečju na oddelek 8,1, v Števanovcih 3,7, na 2. OŠ Monoštru 9 in podružnični šoli Sakalovci pa 3,7 učenca. Povprečje na vseh šolah je bilo 8,8 učenca slovenskega jezika na razred.

Prijetno je zapisati, da noben učenec nima nezadostne ocene iz slovenskega jezika. To pomeni, da bo vseh 224 učencev pri slovenskem jeziku napredovalo.

Od učencev slovenskega jezika pa jih letos končuje osnovno šolo 44 in seveda gredo študirat različne smeri ali se bodo zaposlili. Toda, žal bo s tem za večino končano tudi učenje slovenskega jezika, saj se ga bodo učili naprej le 4 učenci na gimnazij, kar je 9,1 odstotka.

Ob napredovanju pa moramo reči, da je znanje jezika na različnih ravneh. Tako seveda z doseženim znanjem tudi pri tem predmetu nismo zadovoljni. Najvišje znanje pri maternem jeziku je na Osnovni šoli Gornji Senik, nekoliko manj sproščeno znanje tega jezika je na Osnovni šoli Števanovci. Najteže pa smo dosegli uspeh pri slovenskem jeziku na 2. OŠ Monoš-

ter. Zanimanje za slovenski jezik bi moralo biti v mnogo večji meri v slovenskih družinah. Tako bi bilo učencem v šoli mnogo lažje, imeli bi več spodbude doma in mnogo manj čustvenih pretresov, uspeh pa bi bil še boljši.

Prizadevanje družin med šolskim letom, predvsem pa ob koncu, naj bo usmerjeno v skupno pomoč učencem, da bodo lahko delali v najboljših možnih razmerah. Dobra spodbuda doma, trdna opora staršev ter sodobno pedagoško delo ob vedrem pouku bodo v novem šolskem letu omogočili še veliko boljše uspehe.

JK

Takoj bo konec šole

Še dva tedna bomo hodili v šolo, potem pa se bodo začele počitnice.

Ta zadnja dva tedna pa bomo skoraj vsako uro pisali naloge ali odgovarjali za ocene. Moramo se veliko učiti, če hočemo dobiti na koncu šolskega leta v spričevalo dobre ocene.

Konec šolskega leta, že komaj čakamo, ker bi že radi zvedeli za ocene. Tudi počitnice bodo bolj prijetne, če ne bo v spričevalu slabih ocen.

Monika Dravec, 6. r.,
OŠ Gornji Senik

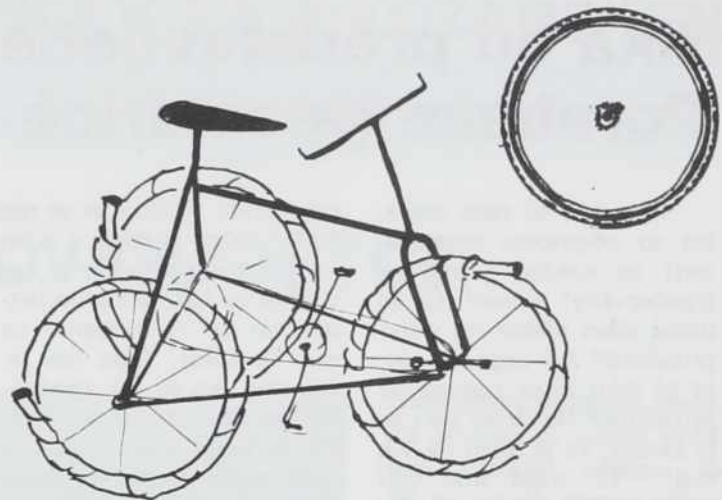

VEŠ - VEM

Od kdaj poznajo gume za kolesa?

Radi se vozite v avtomobilih. Večina pa se zna peljati tudi s kolesom. A veste, kdaj so spoznali gume za kolesa?

Zgodovina gum za kolesa sega v Veliko Britanijo, in to v leto 1880. Takrat je Jolin Dunlop, veterinar po poklicu, nekega dne ugotovil, da se lahko njegov sin na triciklu poškoduje na kamnitih cestah in ploščah. Domislil se je, da bi kovinska kolesa tricikla svojega sina skušal nekoliko

zmehčati.

Našel je nekje nekaj gumijastih cevi, jih montiral na kolesa tricikla in jih napolnil z zrakom. Očka in sin sta bila nadvse zadovoljna, saj je sinko ugotovil, da je vožnja tako mnogo bolj udobna. Dunlop si s svojim izumom ni prisluzil niti pribite pare, zato pa so njegove gume začeli množično izdelovati v Združenih državah Amerike po letu 1891. Najprej so jih sicer izdelovali za kolesa, od leta 1896 za kočije, pozneje pa tudi za avtomobile.

Jezikovno izpopolnjevanje v Mariboru

Maribor je drugo največje mesto v Sloveniji in glavno mesto Štajerske. V tem mestu je tudi Slovensko narodno gledališče, ki ima vever in bogat program z znanimi slovenskimi igralci.

Mesto je znano tudi kot univerzitetno mesto v Sloveniji. Na fakultetah študira veliko tujih študentov, ki prihajajo iz daljnih in sosednjih dežel. Tako npr. vsako leto pridejo na študijsko izpopolnjevanje študenti Kate-

dre za slovenski jezik in književnost iz Sombotela.

Mariborska Pedagoška fakulteta ima tesne stike s Sombotel-sko Visoko pedagoško šolo, kjer že deset let deluje slovenska katedra. Študentje, ki študirajo v Sombotelu, imajo možnost, da v tretjem letniku študirajo v Mariboru pol semestra, da bi poglobili znanje slovenskega jezika. Saj na Madžarskem nimamo možnosti govoriti slovenskega jezika drugod, kot pri predmetu slovenščine in v družinskem krogu. V Sombotelu, v madžarskem okolju, pa dobimo občutek, da bi z veseljem govorili slovenski jezik, toda v tem okolju smo prisiljeni, da se pogovarjamo v tistem jeziku, ki ga govori večina. Šest mesecev pa je dovolj časa za to, da se človek navadi tekoče govoriti jezik in ga pavilno uporabljati pri vsakdanjem sporazumevanju, bo tem pa uporabljati tista jezikovna pravila, ki jih je teoretično osvojili.

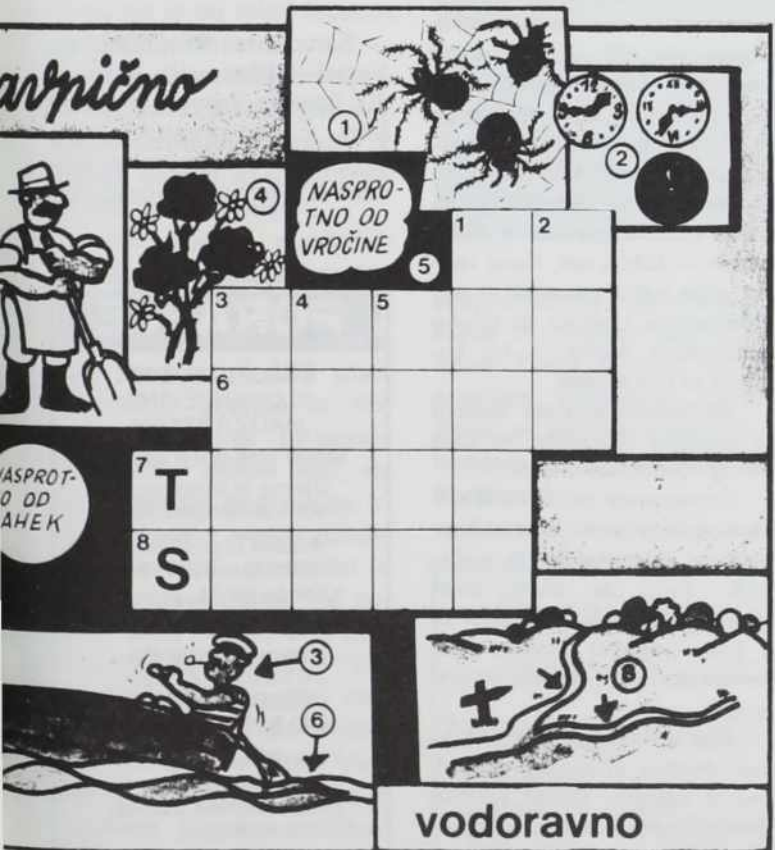
Študij slovenskega jezika in književnosti je potekal na Pedagoški fakulteti. Poslušali smo

predavanja znanih slovenskih predavateljev, obiskovali seminarje, sodelovali z drugimi študenti, ki so nam vedno pomagali, če smo imeli težave. Prav tako kot v Sombotelu smo tudi tu poslušali predavanja iz slovenske književnosti in slovnice. Za nas so bile najzanimivejše fonetične vaje. Naučili smo se pravilno naglaševati in izgovarjati besede. Tega na žalost v Sombotelu nimamo, ker niso zagotovljena možnosti za fonolaboratorij. Predavanja so bila na začetku težka, toda s časom smo se navadili na to, da Slovenci hitreje govorijo svoj lepi jezik.

Z mentorjem smo obiskali mariborsko Univerzitetno knjižnico, eno najsodobnejših v Sloveniji in tudi svetovno znano.

V vseh pogledih je bil študij zelo koristen. Ob jezikovnem napredku smo veliko zvedeli o slovenskih ljudeh, njihovem življenju, navadah in o kulturi. Spoznali smo tudi slovenske pokrajine, ki jih ne bomo nikoli pozabili.

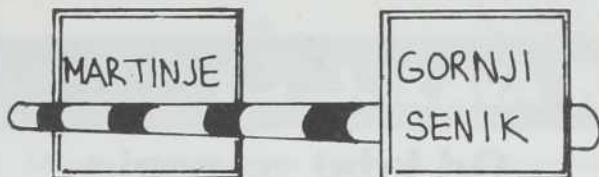
Klementina Zrim

KRIŽANKA

DRAGI OTROCI!

Zvedeli smo, da ste v prejšnjih številkah pogrešali križanke. Zato smo vam jo v tej številki pripravili. Pravilne rešitve pošljite do 14. junija na Uredništvo časopisa.

DEZINFORMACIJE

Iz neuradnih virov smo zvedeli, da sta konec oktobra leta 1990 predsednika Madžarske in Slovenije prestopila državno mejo pri Gornjem Seniku. Od takrat so minili 218 dnevi, mejnega prehoda pa še ni. (Je bil to ilegalni prestop?)

Nika od predstavljene Porabske pesmerice

Najoprvin bi rada znala, što so odgovorni organizatorji za kakšno prireditev (rendezvény) v vesi? Če je dosta eden plakat na steno pritekniti? Ali nega nikoga, ki bi leko koga pozvau na prireditev? Na drugi den se je zvedlo, ka je bilau na 10. maj. 12. maja smo čuli oddajo Silve Eöry na Radiu Murska Sobota. Preveč hnan je žau, ka smo nej nazoči bili. Samo če bi 2 – 3 starin pesmarcan što pravo, bi edna drugoj povedla i bi fsi šli. Kak čūjen, je malo lūdi bilau. Iskali so stare pesmarce i pesmare (pevke in pevce), pa tudi mojega moža. Če bi znali, da gospod Janez Dular, Mitja Gobec, Julijan Strajnar tū bo-dejo. . . Ja, če bi znali? Bi šli. Gučala san z več ženskami, žau jin je bilau, ka so nej znale. Ne lažan, ka smo se skuzile. Mi, ki smo dvanajst ali petnajstkrat bili v Šentvidu pri Stični, so nam pokazali celo Slovenijo, smo šli na izlete, ka bi za naše penaze nigdar nej mogli

pogledniti, viditi. Kak so nas sigdar srčno sprejeli, i zdaj, ka so oni prišli k nan, se trūdijo za nas, priredijo pesmi, mi se ne brigamo za nji. Pa zakaj? Sran nas je, žalostno, ka se tak zgodilo. Mislin, za stare se več niške ne briga, zadosta, ka je delo, dočas je aktiven būu. Istina, ka smo že stari, pa se nan vnauža na sakšo prireditev titi, smo rajši doma, ali za te pesmarice volo bi pa ja šli.

Osebnno poznamo fse gospode, ki so bili tū, kaj bi je radi vidli i prpovedali z njimi.

Posodili so nan edno pesmarico za kratki cajt, igrali smo z njē. Edna pesem je lepša kak druga. Hvala fsen tistin, ki so je priredili. Želin, naj eške več priredijo, da tak obranimo naše lepe pesmi. Vūpan, da jin v roko pride moj članek in zvejo, kak se je zgodilo. Vūpan, če eške enkrat pridejo k nan z drugo pesmarico, mo se skupaj veselili.

Hilda Čabai

NIKA ZA SMEJ

Naš Pištak je na vižgo (izpit) ūšo, vozniško dovoljenje (jogosítvány) si je sto sprajti. Da je domau prišo, padašje so ga pitali: "No, Pištak, vižga se ti je posrečila?" Pištak pa pravi: "Eštje ne vejn." "Zakoj pa ne vejš? Nej so ti povedali, da si dokončo auto voziti?"

"Nej so mi mogli povedati, ka so eštje fsi f špitaj."

Policiji so se razčemerili zatok, ka si lūdje furt norca berejo z nji. Tak so si zgučali, ka nika napravijo, nika takšega, ka da se svejt čūdivo nad njimi, pa je več nedo za norca meli. Tau ekstra je pa tau bilau, ka so si oblūbili, nafčijo se po vodej oditi. Najoprven samo po kakšni plitvi šancaj lejčajo, te po plitvi mlaki probajo. Po tistin pa po potokaj lejčajo. Da že sploj dobro odijo na vodej, dejo na Blatno jezero (Balaton), pa najoprvin na krajma, sledkar pa že

se globše dejo, pa odijo na vodej.

Eden lejpi den dvajset policajof de na Rabo, pa se šetajo na vodej. Dva človeka se šetata pauleg Rabe, pa vidita, kak policiji maširajo vrkaj po vodej. Eden drugomi pravi: "Zdaj gle te norce. Ranč je nej sran, ka eštje plavati ne vejo."

Dva padaša biciklina tiskata po pauti, na biciklinaj pa mata eden-eden žakeo. Srečata se s policajon. Policaj pita: "Na, podje, ka mata f žaklaj?" "Ka? Pejsek." Policaj ne da valati, pa ednoga prosi, naj me pokaža, če rejsan pejsek pela. Of op-ré žakeo, policaj pogledna, pa vidi, ka rejsan pejsek pelata, pa je tadale pisti.

Da deta mimo policaja, eden drugoma pravi:

"Vidiš padaš, etak trbej bicikline kradniti."

Irena Barber

... DO MADŽARSKE

PRIZNANJE

16. maja je na konferenci ZKOS v Ljubljani Irena Pavlič prejela odličje svobode z zlatim listom za delo na narodnostnem področju.

Visoko priznanje, Linhartovo listino, je 22. maja prejela Klara Fodor, ki že več let uspešno vodi gornjeseniško lutkovno skupino. Čestitamo!

NARODNOSTNI ZAKON

Predstavniki narodnostnih skupnosti v Železni županiji so se lahko 28. maja v Sombotelu seznanili z osnutkom narodnostnega zakona. Osnutek je predstavil Janos Bathory, podpredsednik Urada za etnične in narodne manjšine.

PRIREDITEV, KI JE NI BILO

Prireditev Srečanje sosedov je odpadla, kajti dovoljenje za dvodnevno odprtje meje ni prispelo v Martinje. Opravičujemo se vsem tistim, ki jih zaradi časovne stiske nismo obvestili o tem. Upamo pa, da se bomo sosedje srečali kdaj drugič.

50 NAROČNIKOV

Samoupravni organ na Verici-Ritkarovcih je naročil časopis Porabje v vsako hišo v tej porabski vasi. Celoletno naročnino so plačali iz lastnega proračuna.

PORABJE

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek
Glavna in odgovorna urednica Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter, Széll Kálmán tér 11, p. p. 77

Cena:
posamezna številka 10 forintov oz. din, celoletna naročnina 240 forintov oz. din

Tisk: SOLIDARNOST, Arhitekta Novaka 4 69000 Murska Sobota, Slovenija

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

V imenu vodstva Slovenske Zveze na Madžarskem se opravičujemo družini Čabai za zgoraj omenjeni nesporazum. Da pa bi ta problem osvetlili z vseh strani, smo dolžni bralcem povedati tole:

— Mi, ki že nekaj let delamo na tem področju, spoštujemo vse Slovence, ki so naredili za našo narodnost, tako tudi družino Čabai.

— Družina Čabai je vedela za prireditev, saj sta jo povabila dva člana pevskega zbora. To pa ima isto težo (ali pa še večjo), kot če bi jo povabili predstavniki Zveze.

— Namesto enega plakata smo jih v vasi nalepili kar 10 (pet v slovenskem, pet v madžarskem jeziku).

Mislili smo tudi, da se ljudje v Porabju udeležujejo prireditev zaradi programa, in ne zaradi ljudi, ki so tam prisotni. Zelo malo nas je in zato obžalujemo, da se je to zgodilo. Zato se še enkrat opravičujemo. Naša organizacija dela pol leta in v tem času smo imeli veliko prireditev in veliko dela. Tisti, ki dela, tudi greši. Prizadevamo si, da podobnih primerov v prihodnje ne bo.

Lepo vas pozdravlja
Jože Hirnök, predsednik

TUDI GASILCI IZ ŠTEVANOVEC SE POVEZUJEJO

V našem časopisu nismo skoraj nič pisali o gasilcih v Porabju, a so tu njihova društva po vaseh z več ali manj člani. Svojo nalogo, da poskušajo požare preprečevati z opozarjanjem na nevarnosti, odklanjati

vzroke morebitnih požarov itn., uspešno opravljajo. Pripravljeni so seveda vsak trenutek požare tudi gasiti. Ta društva gasilcev so opremljena z gasilsko opremo. Lahko rečemo, da skrbno in odgovorno ravna in gospodarijo z razpoložljivim premoženjem. Gasilci se tudi izpopolnjujejo v svoji stroki.

"V prejšnjih letih je bilo tudi več srečanj in tekmovanj — gasilskih vaj. Bili smo v Avstriji, v Sloveniji. Nekaj časa smo sodelovali tudi z gasilci iz Gen-

terovec, pa se je povezava razrahljala," mi je pripovedoval Laslo Nemet, poveljnik gasilskega društva iz Števanovec. Gasilsko društvo Števanovci zajema vasi Andovci, Verica, Ritkarovci in Števanovci; 35 rednih in 10 podpornih članov. Največ jih je v Števanovcih. Laslo Nemet pa je pred dnevi obiskal tudi gasilsko društvo v Martjancih ob Murski Soboti. Sprejeli so ga člani vodstva gasilcev v Martjancih — Jože Lipai, Karel Horvat, Jože Vaš. Pogovarjali so se o sodelovanju. Upajmo, da jim bo sodelovanje uspelo in bo koristno za obe društvi.

Martjansko gasilsko društvo je nekoliko močnejše, saj šteje okrog 70 aktivnih članov.

Dodelovanje naj bi temeljilo na medsebojnem spoznavanju opreme, informacijah in srečanjih. Tako se bodo člani gasilskega društva Števanovci že v juliju udeležili proslave 100-letnice gasilskega društva v Martjancih.

Prav gotovo je prijetno biti član društva, ki pomaga bližnjemu v nesreči. Ravno to človeško humano nalogo pa opravljajo gasilci.